

ВИДИ ТЕРМІНІВ У АНГЛОМОВНОМУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ ТЕКСТІ

(Топалов Є.М., викладач МІДМУ «КПУ»)

Особливостями науково-технічної літератури є чіткість, лаконічність та логічність тексту. Чіткість досягається за допомогою використання великої кількості спеціальної лексики. Таку лексику називають технічною термінологією.

В. І. Карабан описує термін як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки. Науковець дотримується думки, що науково-технічна термінологія є значною частиною науково-технічної літератури [2, с. 95].

Якщо говорити про структурне розподілення термінології, то її можна розподілити наступним чином:

а) прості терміни: velocity, resistance, transformer, system;

б) складні терміни. Така термінологія створюється шляхом поєднання двох компонентів, які часто поєднуються за допомогою голосного:

therm + meter = thermometer.

Або за шляхом усічення компонентів:

turbine + generator = turbogenerator.

в) Словосполучення, які знаходяться в атрибутивному зв'язку. В таких термінах один елемент визначає інший:

input device – пристрій вводу,

personal computer – персональний комп'ютер.

Досить часто атрибутивний елемент є словосполученням. В таких випадках він представляє собою семантичну єдність, яка виражається дефісом:

solid-state drive – твердотільний накопичувач.

г) Аббревіатури:

DVD – Digital Video Disc – цифровий відео диск

DVI – Digital Visual Interface – цифровий візуальний інтерфейс

Словосполучення може скорочуватись частково:

D.C. amplifier – direct current amplifier – підсилювач постійного току

Також, зустрічаються складові скорочення, вони перетворюються в самостійні слова:

radar (radio detection and ranging) – радіолокація

д) Літерні терміни. В таких термінах атрибутивну роль має літера, як наслідок її графічна форма:

T – antenna – T- подібна антена [1].

Досить часто англomовний термін не має точного еквіваленту в українській мові. В такому випадку використовується описовий переклад, який найбільш точно передає зміст терміну в певному контексті:

video-gain – регулювання яскравості відміток від відображених сигналів

combustion furnace – піч для органічного аналізу.

Також, слід зазначити, що терміни можуть мати декілька значень. Вибір правильного перекладу слова в таких випадках буде залежати від галузі його вживання.

Отже, чіткість та лаконічність науково-технічного тексту досягається шляхом використання термінології, але при перекладі слід приділяти велику увагу специфіці тексту. Оскільки від цього буде залежати переклад полісемічних термінів.

Література

1. Берулава М.Н. Теоретические основы интеграции образования. М.: Изд-во «Совершенство», 1988. – 192 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. – Вінниця, Нова книга, 2004. – 576 с.